

Interpelacja w sprawie budowy zbiornika retencyjnego w Chruścicach

W związku z rządowym programem przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030, a także innymi programami zajmującymi się tym problemem jak np. programem Stop Suszy, przewidującymi miliardowe kwoty na inwestycje których celem jest poprawa bilansu wodnego, w tym projektu- Life - który realizuje na Pomidziu m.in. Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych:

- zwracam się z propozycją zgłoszenia do programu przeciwdziałania niedoborowi wody, projektu budowy dużego zbiornika wodnego w Chruścicach na obszarze piaskowni będącej w zarządzie wspólnoty gminnej.

W przeciwieństwie do obecnie deklarowanej inwestycji wodnej –morza pińczowskiego- którego realność budowy w świetle dotychczasowych działań gminy, jest więcej niż problematyczna - zbiornik retencyjny w Chruścicach ze względu na minimalne koszty budowy, ma wszelkie szanse do bardzo szybkiej realizacji, o ile oczywiście podejmie się w tej sprawie konkretne działania kierując się dobrem mieszkańców, będąc z góry pozytywnie nastawionym na pokonanie barier administracyjnych i innych.

Ze względu na bliskość zakładów gipsowych w Stawianach oraz działalność eksploatacyjną kopalni Borków, na tym terenie występuje nasilający się odpływ wód powierzchniowych a nawet głębinowych, postępuje tzw. susza hydrologiczna. W opinii wielu rolników Szarbkowa, Unikowowa i innych okolicznych wsi braki wody są coraz dotkliwsze. Konieczne jest zabezpieczenie interesów rolników z tych terenów.

Dokumentacja projektowa rekultywacji obszarów poeksploatacyjnych kopalni Borków Chwałowice opracowana w 1998 r. przez PAN w Krakowie zakłada zalanie części zwałowiska pokopalnianego w gm. Pińczów, w znacznej części wodą. Koncepcja ta została przyjęta uchwałą Rady Miejskiej w Pińczowie z 2004, w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego „Borków”.

Również w latach dziewięćdziesiątych w planie zagospodarowania przestrzennego gminy Pińczów, przewidywano na terenie piaskowni w Chruścicach usytuowanie zbiornika retencyjnego, jednakże do dziś nie zrealizowano tego pomysłu.

Obecnie kilkunastohektarowa, wyeksploatowana część obszaru piaskowni jest wyłączona od lat z użytkowania i w częściowo zalesiona niewielkimi, młodymi sadzonkami sosny. Po obu stronach głębokiego wyrobiska popiaskowego, w odległości od 200 do 400 metrów, płyną dwie duże leśne rzeczki. W wypadku zabezpieczenia przed zalaniem wodą, używanej części piaskowni, strugi można skierować do nieczynnej części piaskowni powodując powstanie wielohektarowego, śródleśnego zbiornika retencyjnego. Podłoże piaskowni zatrzymuje dobrze wodę, gdyż po większych deszczach, woda samoczynnie utrzymuje się dłużej w piaskowni. Zresztą zbiornik byłby stale zasilany w wodę poprzez leśne rzeczki, zapewniając tym samym stabilny poziom wody nawet w wypadku dłuższej suszy czy podsiąkania. Po pewnym czasie dno zbiornika dodatkowo zostałoby uszczelnione przez muł powstający samoistnie i naniesiony przez rzeczki. O dobrym podłożu do budowy zbiornika wodnego w piaskowni, w Chruścicach, świadczy fakt powstania licznych stawów w okolicy jak i niewielkiego jeziora śródleśnego „Pleban” jeszcze w XIX wieku.

Jednakże zakładając nowy zbiornik retencyjny można by ewentualnie częściowo podłoże zabezpieczyć przed przesiąkaniem przy pomocy hydroizolacji tak jak np. uczyniono budując duży zalew w Chmielniku. Decyzja będzie zależna od opinii geologicznej.

Do budowy zbiornika w Chruścicach poza programami rządowymi można by pozyskać także pomoc instytucji związanych z leśnictwem. Nadleśnictwo Pińczów obejmuje blisko 10 tys. ha lasów państwowych oraz znaczną ilość lasów prywatnych i nie ma na jego terenie poza jeziorkiem „Pleban” żadnych zbiorników wodnych. Co roku mamy plagę pożarów lasów. W tym roku 7 kwietnia w okolicy Nawarzac na Pomidziu spłonęło 30 hektarów cennych przyrodniczo łąk i 3 hektary lasów prywatnych, a pożar udało się zatrzymać w odległości 5-10 m od zwartego kompleksu lasów zarządzanych przez Nadleśnictwo Pińczów.

Do budowy zbiornika można by także pozyskać pomoc instytucji związanych z ochroną przyrody, gdyż zbiornik ten doskonale służyłby jako rezerwuuar wody w wypadku pożarów lasów, a także jako źródło wody dla zwierzyny, a ze względu na znaczne rozmiary byłby nieoceniony jako ekosystem dla ptactwa i zwierząt wodnych coraz bardziej niezbędny do utrzymania w należytym stanie całego środowiska przyrodniczego tej części Poniidzia.

Poza walorami czysto użytkowymi, zbiornik ten znacznie podnosiłby atrakcyjność turystyczną wsi Chruścice i gminy Pińczów, wpłynąłby na duży wzrost wartości ziemi w tym rejonie, stanowiłby dodatkowy magnes wspierający agroturystykę co przyczyniałby się do znaczących zysków finansowych dla mieszkańców Chruścic i wsi okolicznych oraz rozwoju gospodarczego gminy, a co najistotniejsze, jego utworzenie wiązałoby się z minimalnymi kosztami gdyż głębokość wyrobiska jest już dostateczna, a samo wyrobisko w znacznej mierze jest już zabezpieczone zarówno sztucznymi jak i naturalnymi wałami kilkumetrowej wysokości.

Waga podanych powyżej argumentów powinna skłonić do energicznego działania władze każdego szczebla.

Z poważaniem:

